

Novela zákona o podporovaných zdrojích energie

Podmínky pro podnikání v teplárenství v roce 2019

7. listopadu 2018, Pardubice

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Pavel Jirásek
odbor elektroenergetiky a teplárenství
Ministerstvo průmyslu a obchodu

Obecný rozsah novely zákona

Novela novely zákona je rozdělen na tři oblasti:

- **nastavení maximální efektivity podpor a nových forem podpor s umožněním zvyšovat po roce 2020 energii z podporovaných zdrojů**
- **zajištění přiměřenosti poskytované podpory** podle požadavků uvedených ve vydaných rozhodnutích Evropské komise, jimiž se podpora považuje za slučitelnou s vnitřním trhem EU (tzv. notifikační rozhodnutí)
- **požadavky vycházející z aplikační praxe zákona** tak, aby byl proces poskytování podpory co nejvíce efektivní, jednoznačný a jednoduchý

Nové pojmy a definice I.

- ➔ **odpadní teplo** - odpadním teplem nebo chladem teplo nebo chlad vznikající nevyhnutelně jako vedlejší produkt v průmyslových zařízeních, ve výrobnách elektřiny nebo v terciárním sektoru před nebo po využití procesu kombinované výroby elektřiny a tepla nebo když kombinovaná výroba elektřiny a tepla není proveditelná, které by bez přístupu do soustavy zásobování tepelnou energií nebo chladem bylo rozptýleno nevyužité ve vzduchu nebo ve vodě.

V zákoně se rozumí:

- ➔ **nepalivovým zdrojem** elektřiny zdroj využívající k výrobě elektřiny energii větru, energii slunečního záření, geotermální energii nebo energii vody
- ➔ **palivovým zdrojem** elektřiny zdroj elektřiny využívající k výrobě elektřiny spalování biomasy, skládkového plynu, kalového plynu bioplynu nebo důlní plyn

Nové pojmy a definice II.

- ➔ **modernizací** obnovení výroby elektřiny zahrnující úplnou nebo částečnou výměnu zařízení nebo provozních systémů s cílem nahradit instalovaný výkon nebo zvýšit účinnost nebo instalovaný výkon výroby elektřiny
- ➔ **aukcí** proces sloužící k efektivnímu přidělení podpory
- ➔ **referenční cenou** cena elektřiny stanovená Úřadem pro účely výpočtu hodinového zeleného bonusu, nebo v případě stanovení podpory prostřednictvím aukce cena elektřiny nabízená předkladatelem nabídky v aukci
- ➔ **aukčním bonusem** finanční částka na podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů ve výši rozdílu referenční ceny a hodinové ceny, nebo v případě podpory elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a elektřiny z druhotných zdrojů finanční částka na podporu výroby elektřiny nabízená předkladatelem nabídky v aukci
- ➔ **energetický výkon** objem produkovaného biometanu v m³ za kalendářní rok

Úprava provozních podpor pro výstavbu nových výroben v jednotlivých sektorech (elektřina a teplo)

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Pavel Jirásek
odbor elektroenergetiky a teplárenství
Ministerstvo průmyslu a obchodu

Podpora elektřiny z OZE I

Současnost – elektřina z OZE (§ 4)

- Všechny druhy OZE (palivové i nepalivové) včetně spoluspalování OZE a NEOZE
- Podpora pro většinu zdrojů OZE byla zastavena od 1.1. 2014
(důvod: rychle rostoucí a velké náklady na provozní podporu)
- Od 1.1.2014 pokračují v podpoře pouze MVE a reziduální zdroje (VTE a GEO)
- Forma podpory
 - *výkupní cena a*
 - *zelený bonus (roční nebo hodinový)*

Podpora elektřiny z OZE II

Budoucnost – elektřina z OZE (§ 4)

- **Pouze** - nepalivové zdroje (kromě FVE) – větrná, vodní do 10 MW, skládkový nebo kalový plyn
- Palivové zdroje – přesměrovány do podpory tepla !
- Forma podpory – pouze hodinový zelený bonus !
- Zdroje do 1 MW – podpora formou hodinového zeleného bonusu
- Zdroje nad 1 MW (nebo nad 6 MW nebo jednotek v případě VTE) – podpora stanovená z aukce formou tzv. „aukčního bonusu“, soulad s *platnými pravidly EU o poskytování státní podpory v oblasti životního prostředí a energetiky (tzv. EEAG)*
- Doba podpory stejná: po dobu životnosti (20 nebo 30 let) !

Podpora elektřiny z DEZ

Současnost – elektřina z DEZ (§ 5)

- Všechny druhy – důlní plyny, odpadní teplo a komunální odpad
- Forma podpory – roční zelený bonus

Budoucnost – elektřina z DEZ (§ 5)

- **Pouze** - Důlní plyny
- Odpadní teplo – investiční podpora
- Komunální odpad – přesměrován do podpory tepla !
- Zdroje do 1 MW – podpora formou ročního zeleného bonusu
- Zdroje nad 1 MW – podpora formou tzv. „aukčního bonusu“
- Zavedena doba podpory: po dobu životnosti (15 let) !

Podpora elektřiny z KVET

Současnost – elektřina z KVET (§ 6)

- Všechny druhy, Forma podpory – roční zelený bonus

Budoucnost – elektřina z KVET (§ 6)

- Všechny druhy
- Podpora na elektřinu z KVET nebude vypsána v případě, že pro daný druh PZE bude vypsána jiná provozní podpora – například tedy pokud bude vypsána provozní podpora elektřiny z OZE a provozní podpora elektřiny z DEZ, tak bude vypsána podpora elektřiny z KVET pouze pro NEOZE
- Výrobna bude moci čerpat pouze jeden druh provozní podpory !
- Zdroje do 1 MW – podpora formou ročního zeleného bonusu
- Zdroje nad 1 MW – podpora formou tzv. „aukčního bonusu“
- Zavedena doba podpory: po dobu životnosti (15 let) !

Podpora tepla z OZE

Současnost – teplo z OZE (§ 24 až 27)

- Bioplyn – podpora výstavby nové výrobní
- Biomasa a geotermální energie – kompenzační podpora na rozdíl palivových nákladů na OZE oproti palivovým nákladům na NEOZE
- Forma podpory – roční zelený bonus

Budoucnost – teplo z OZE (§ 24 až 27)

- Bioplyn, biomasa a geotermální energie – podpora výstavby nové výrobní
- Biomasa a geotermální energie – podpora tepla pro zachování výrobní tepla v provozu (viz. dále)
- Forma podpory – roční zelený bonus

Provozní podpora tepla z OZE I.

- ➔ (1) Právo na provozní podporu tepla se vztahuje pouze na držitele licence na výrobu tepelné energie, který vyrábí tepelnou energii z obnovitelných zdrojů.
- ➔ (2) V případě výroben tepla uvedených do provozu od 1. ledna 2021 se provozní podpora tepla vztahuje na teplo z výroby tepla z OZE umístěné na území ČR.
 - a) spalující biomasu nebo využívající geotermální energii se jmenovitým tepelným výkonem vyšším než 200 kW, kde podporovaným teplem je teplo dodané z těchto výroben tepla do rozvodného tepelného zařízení SZT,
 - b) využívající bioplyn vznikající z více než 50 % ze statkových hnojiv a vedlejších produktů živočišné výroby anebo z biologicky rozložitelného odpadu s instalovaným elektrickým výkonem do 500 kW, kde podporovaným teplem je užitečné teplo z těchto výroben tepla.
- ➔ (3) Provozní podpora tepla se vztahuje na teplo vyrobené ve výrobnách tepla
 - a) splňující minimální účinnost užití energie stanovenou prováděcím právním předpisem s výjimkou výroby tepla využívající geotermální energii,
 - b) využívající biomasu a bioplyn, z podporovaného druhu a parametrů obnovitelných zdrojů podle prováděcího právního předpisu.

Provozní podpora tepla z OZE II.

→ Provozní podpora tepla se nevztahuje na

- a) neoprávněnou dodávku tepelné energie podle [energetického zákona](#),
- b) teplo vyrobené výrobcem tepla, který neplní povinnosti podle [§ 27 odst. 3](#) nebo nesplní povinnost vůči operátorovi trhu podle [§ 27 odst. 7 písm. a\)](#), nebo
- c) teplo naměřené měřicím zařízením, které
 1. zaznamenalo naměřené hodnoty nesprávně tak, že došlo k prospěchu výrobce tepla, v důsledku neoprávněného zásahu do tohoto měřicího zařízení nebo do jeho součásti či příslušenství, nebo byly v měřicím zařízení provedeny takové zásahy, které údaje o skutečné naměřené hodnotě změnily, nebo
 2. vykazuje chyby měření ve prospěch výrobce tepla a na kterém bylo buď porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci nebo byl prokázán zásah do měřicího zařízení,
- d) teplo vyrobené z odpadů,
- e) teplo vyrobené z biometanu, na který byla uplatněna provozní podpora biometanu,
- f) teplo vyrobené společným spalováním obnovitelného zdroje s neobnovitelným nebo druhotným zdrojem.

Nové formy a druhy podpory

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Pavel Jirásek
odbor elektroenergetiky a teplárenství
Ministerstvo průmyslu a obchodu

Nové formy a druhy podpory

Podpory pro výrobu elektřiny a výrobu tepla, které jsou v současné době provozu:

- **Podpora elektřiny pro zachování výroby elektřiny v provozu**
- **Podpora tepla pro zachování výroby tepla v provozu**
- **Podpora určená pro modernizaci výroby elektřiny**
- **Pravidla na úpravu zařízení výroby elektřiny bez vlivu na změnu nároku na podporu**

Podpory v novém sektoru – plyn:

- **Podpora biometanu**

Nové formy a druhy podpory

Podpora elektřiny pro zachování výroby elektřiny v provozu

- Podpora je určena k vyrovnání rozdílu mezi

a) cenou biomasy a cenou tuhých fosilních NEOZE paliv u výroby elektřiny spalujících biomasu

b) provozními náklady a tržní cenou elektřiny a tepla u výroby elektřiny z vysokoúčinné KVET, výroby elektřiny z druhotných zdrojů nebo výroby elektřiny využívající biomasu, bioplyn nebo geotermální energii

- Forma podpory

hodinový nebo roční zelený bonus

- Doba podpory

min. 3 roky po vyhlášení uvedené podpory a dále pokud platí stejná situace na trhu – tj. provozní náklady a cena biomasy jsou vyšší než tržní hodnoty

Nové formy a druhy podpory

Podpora elektřiny pro modernizaci výroby elektřiny I

- Vymezení podpory

Podpora je určena na elektřinu vyrobenou ve výrobně elektřiny, ve které byla provedena modernizace za podmínek stanovených ve vyhlášce – rozsah modernizace (částečná/úplná modernizace).

Uplatněním podpory elektřiny pro modernizované výroby elektřiny zaniká právo na podporu elektřiny vzniklé před provedením modernizace výroby elektřiny.

Podpora se vztahuje na elektřinu vyrobenou ve výrobně elektřiny splňující podmínky, které jsou kladené na nové výroby (minimální účinnost, podporované druhy biomasy apod.).

Nové formy a druhy podpory

Podpora elektřiny pro modernizaci výroby elektřiny II

- Forma podpory

*Stejná jako pro upravené provozní podpory pro nové výroby elektřiny
(hodinový nebo roční zelený bonus nebo aukční bonus)*

- Doba podpory

Stejně jako pro nové výroby elektřiny – po dobu životnosti výroby elektřiny (může být stanovena i na kratší dobu)

Nové formy a druhy podpory

Úprava zařízení výroby elektřiny bez vlivu na změnu nároku na podporu I

Definovány podmínky, kdy úprava zařízení výroby elektřiny nemá vliv na dosavadní právo na provozní podporu a podmínky poskytnutí podpory
(= úpravou se nemění instalovaný výkon výroby elektřiny).

V případě, kdy úpravou zařízení výroby elektřiny dojde ke zvýšení instalovaného výkonu výroby elektřiny, se dosavadní právo na podporu elektřiny u

- ✓ Nepalivového zdroje **vztahuje** na množství elektřiny v poměru instalovaného výkonu výroby elektřiny před provedením úpravy zařízení a po jejím provedení,
- ✓ palivového zdroje **vztahuje** na množství elektřiny odpovídající výrobě elektřiny před provedením úpravy zařízení; způsob stanovení množství elektřiny stanoví prováděcí právní předpis.

Nové formy a druhy podpory

Úprava zařízení výroby elektřiny bez vlivu na změnu nároku na podporu II

V případě překročení instalovaného výkonu výroby elektřiny, který je rozhodný pro stanovení odlišné výše podpory podle cenového rozhodnutí, je pro přiznání výše podpory rozhodující instalovaný výkon po úpravě zařízení.

V případě překročení instalovaného výkonu výroby elektřiny, který byl rozhodný pro vznik práva na podporu v době uvedení této výroby elektřiny do provozu, právo na podporu zaniká.

Nové formy a druhy podpory

Podpora tepla pro zachování výroby tepla v provozu

- Podpora je určena k vyrovnání rozdílu mezi

a) cenou biomasy a cenou tuhých fosilních paliv z NEOZE u výroby elektřiny spalujících biomasu

b) provozními náklady a tržní cenou elektřiny a tepla u výroby tepla využívající geotermální energii

Podpora se vztahuje také na spoluspalování OZE a NEOZE, jedná se o přechod z podpory elektřiny na podporu tepla !

- Forma podpory

roční zelený bonus

- Doba podpory

min. 3 roky po vyhlášení uvedené podpory a dále pokud platí stejná situace na trhu – tj. provozní náklady a cena biomasy jsou vyšší než tržní hodnoty

Nové formy a druhy podpory

Podpora biometanu I

- Důvod zavedené této podpory

Primárně: Zajištění cíle OZE v dopravě a podcíle pro tzv. pokročilá biopaliva.

Sekundárně: Příspěvek do plnění cíle OZE ve vytápění a chlazení

- Forma podpory

Roční zelený bonus

- Doba podpory

Po dobu životnosti – prováděcí předpis (20 let)

- *Financování provozní podpory*

Finanční prostředky ze státního rozpočtu !

Nové formy a druhy podpory

Podpora biometanu II

- Další podrobnosti k podpoře

Bude se jednat o podobné podmínky, které byly již v zákoně dříve zavedeny (než byla podpora pro biometan zrušena) – tj. podpora pro výroby na území ČR připojené k distribuční nebo přepravní soustavě, provozujících držitelem licence na výrobu plynu v souladu s požadavky na kvalitu biometanu, odorizaci a měření.

- *Obdobné požadavky jako platí dnes u podpory elektřiny a tepla*
 - ✓ *registrace výroby a podpory v systému OTE,*
 - ✓ *požadavky na měření a vykazování množství biometanu apod.*

- *Budou zavedeny záruky původu na biometan*

Doplní záruky původu elektřiny z OZE a elektřiny z KVET

Nové formy a druhy podpory

Podpora aukčním bonusem I

- Povinný aukční bonus
- ✓ Podpora elektřiny (nikoliv podpora tepla nebo biometanu)
- ✓ *OZE nad 1 MW, větrné elektrárny nad 6 MW nebo 6 jednotek*
- ✓ *KVET a DEZ nad 1 MW*

- Co se soutěží ?

OZE – referenční cena, KVET a DEZ – přímo aukční bonus

- Co se poskytuje výrobcí – aukční bonus

KVET a DEZ – přímo vysoutěžený aukční roční bonus

OZE – aukční hodinový bonus jako rozdíl mezi referenční cenou a hodinovou tržní cenou elektřiny

Nové formy a druhy podpory

Podpora aukčním bonusem II

- Oblasti upravené v novele zákona ve vztahu na aukce
 - ✓ *Vyhlášení aukce*
 - ✓ *Hodnocení doručených nabídek*
 - ✓ *Smlouva o zajištění podpory z aukce*
 - ✓ *Uplatnění a zánik práva z finanční jistoty*
 - ✓ *Zánik práva na podporu z aukce*
 - ✓ *Zveřejnění výsledku aukce*

Nové formy a druhy podpory

Podpora aukčním bonusem III

- Podrobnosti – **Vyhlášení aukce**
 - ✓ *Provádí MPO*
 - ✓ *Ve vyhlášení se uvede zejména*
 - *lhůta pro podání nabídky, náležitost nabídky, druh PZE*
 - *celkovou hodnotu soutěženého výkonu*
 - *lhůty pro uvedení výroben do provozu nebo dokončení modernizace*
 - *formu a způsob podání nabídky, výši finanční jistoty a její formu*
 - *koncept smlouvy o zajištění podpory z aukce*
 - ✓ *Může být také uvedeno – maximální referenční cena nebo bonus.*
 - ✓ *Nutná podmínka pro účast v aukci*
 - *prokázání první části finanční jistoty*

Nové formy a druhy podpory

Podpora aukčním bonusem III

- Podrobnosti – **Hodnocení nabídek**
 - ✓ *Provádí MPO, může být k tomuto účelu zřízena komise*
 - ✓ *Dva kroky hodnocení*
 - *kontrola splnění požadovaných náležitostí a podmínek vyhlášení*
 - *vyhodnocení nabídek podle výše referenční ceny nebo bonusu*
 - *lhůty pro uvedení výroben do provozu nebo dokončení modernizace*
 - *formu a způsob podání nabídky, výši finanční jistoty a její formu*
 - *koncept smlouvy o zajištění podpory z aukce*
 - ✓ *Z hodnocení nabídek zpráva – v zákoně obsahové náležitosti.*
 - ✓ *Aukce může být zrušena – musí být uvedeno odůvodnění.*

Nové formy a druhy podpory

Podpora aukčním bonusem IV

- Podrobnosti – **Smlouva o zajištění podpory z aukce**
- ✓ *MPO vyzve úspěšné předkladatele k prokázání druhé části finanční jistoty a následně dojde k uzavření smlouvy*
- ✓ *Smlouvu uzavírá: MPO a úspěšný předkladatel nabídky*
 - *MPO se zavazuje zajistit poskytování podpory ve výši a způsobem stanoveným ve smlouvě*
 - *Výrobce se zavazuje uvést výrobnu do provozu nebo provést modernizaci výrobní elektrárny a zachovat výrobnu v provozu a vyrábět elektřinu za podmínek stanovených smlouvou a zákonem.*
- ✓ *Změna smlouvy – písemná dohoda, nelze měnit vysoutěženou výši referenční ceny nebo aukčního bonusu*
- ✓ *Aukční bonus hradí – OTE !*

Nová forma regulace PZE

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Pavel Jirásek
odbor elektroenergetiky a teplárenství
Ministerstvo průmyslu a obchodu

Nová regulace podporovaných zdrojů energie

Regulace je stanovena v rámci několika kroků

- **Stanoven Integrovaný plán** – predikce na období 2021-2030
- Pro provádění Integrovaného plánu se stanoví **Nařízení vlády**, které **minimálně na 3 roky dopředu stanoví**
- **Nařízení vlády (NV) je stanoveno 12 měsíců** před prvním rokem období, které je vymezeno v Nařízení vlády a pro následující období vláda NV doplní hodnoty pro další období (další rok)
- **Právo na zmíněné formy podpory pro výrobní elektřiny, výrobní tepla nebo výrobní biometanu uvedené do provozu od 1.1.2021, nebo pro modernizované výrobní a výrobní v „udržovací“ podpoře se vztahuje na podporované zdroje uvedené v tomto nařízení – nebude již automatický nárok na podporu ze zákona !**

Nová regulace podporovaných zdrojů energie

Obsah nařízení vlády

- Druhy podporovaných zdrojů, druhy a formy podpory, typy zařízení a velikost instalovaného výkonu výroben elektřiny, tepla a biometanu, které budou předmětem podpory
- Maximální výši finanční jistoty a její formu v případě aukce
- Vymezení druhů PZE pro které bude platit v případě aukcí jako podmínka pro účast **povolení stavby** nebo určení, zda bude **společná aukce** pro nové a modernizované výroby elektřiny
- Dobu trvání podpory elektřiny a podpory tepla pro zachování výroby elektřiny a výroby tepla v provozu

Kontrola dosahování predikovaných hodnot přes instalovaný výkon

- Bude probíhat každý měsíc – prostřednictvím evidence v systému OTE – při překročení nebude podpora dalším výrobnám již poskytována
- Bude stanoven prostor pro dokončení rozpracovaných výroben

Financování podpory

Přiměřenost poskytované podpory

(zdroje uváděné do provozu od 1. ledna 2021)

Financování podpory

- ➔ **Náklady na podporu elektřiny, provozní podporu tepla a podporu biometanu jsou hrazeny prostřednictvím operátora trhu z finančních prostředků, které jsou tvořeny**
- a) tržbami z plateb složky ceny služby distribuční soustavy a složky ceny služby přenosové soustavy na podporu elektřiny,
 - b) tržbami z plateb v případě, že je dosaženo vyšší hodinové ceny, než je výkupní cena nebo referenční cena,
 - c) prostředky z finanční jistoty u podpory elektřiny z aukce,
 - d) dotací z prostředků státního rozpočtu,
 - e) výnosy z dražeb povolenek podle zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů realizovanými prostřednictvím kapitoly ministerstva.

Přiměřenost poskytované podpory

Podmínky – zamezení kumulace podpor a jejího vlivu

- **Provozní podporu výroben (elektřiny, tepla, biometanu) nelze kumulovat (na stejné způsobilé náklady) s jinou provozní podporou poskytovanou podle tohoto zákona !**
- **Provozní podporu výroben (elektřiny, tepla, biometanu) lze kumulovat s investiční podporou !**
 - *Výše provozní podpory se v takovém případě sníží o částku odpovídající výši investiční podpory (to neplatí v případě provozní podpory, která nezahrnuje investiční náklady podporované výrobní)*
 - *Způsob snížení pomocí „redukčního“ vzorečku již dnes uvedeného v Cenovém rozhodnutí ERÚ pro provozní podporu MVE, KVET a BPS výroben uvedených do provozu od 2016*

Přiměřenosti poskytované podpory

Podmínky – neposkytnutí podpory

- **Výrobce, který je ke dni registrace formy podpory v systému OTE podnikatelem v obtížích!**
- **Výrobce, který má ke dni registrace formy podpory nebo její změny v systému OTE **neuhrazený dluh** vzniklý na základě příkazu k vrácení veřejné podpory vstaveného v návaznosti na rozhodnutí Evropské komise, jimž byla podpora prohlášena za protiprávní a neslučitelnou s vnitřním trhem!**
- **Informace o výši podpory poskytnuté výrobcí, která převyšší po dobu trvání nároku na podporu 500 tisíc EUR, sděluje OTE do informačního systému Evropské komise.**

Kontrola ustanovení zákona

- ➔ (1) Kontrolu dodržování tohoto zákona, s výjimkou správy odvodu a kontroly přiměřenosti podpory, provádí Úřad.
(správu odvodu z energie ze slunečního záření vykonávají finanční úřady)
- ➔ (2) Kontrolu přiměřenosti podpory provádí Inspekce.

Děkuji za pozornost

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Pavel Jirásek
odbor elektroenergetiky a teplárenství
Ministerstvo průmyslu a obchodu